

במדינה

אורחים

פה מלא

עולם

כמו בכל תחנת מכס ברחבי העולם, גם בזו של לוד היו לדייוויד אויניס צרות. המוכסים לא הבינו בדיוק מדוע הוא רר צה להכניס לארץ כמות כה גדולה של דגמים קטנים, בגודל כדור פינג-פונג, של כדור-הארץ. הם בדקו את הכדורים הקטנים מכל צד ועבר, מיששו אותם ושקלו אר תם, ורק כאשר השתכנעו שהם חלולים מחשיש או אסונות-טבע אחרים, איפשרו לאויניס להיכנס איתם לישראל.

הכל למען השלום. אויניס החל עור-שה מייד שימוש בכדורי-הארץ שלו: מחלק אותם על ימין ועל שמאל, תוך בקשה שיתקבלו כסמל למאבק למען השלום. מכל מקבל כדור, מבקש הצעיר (26) הקנדי לור כור שקל מאוד, בימים אלה, לפוצץ את כדור-הארץ לרסיסים, ועל כל אחד לעשות מאמץ, בדרך הנראית לו, לתרום למען בינתיים, בין חלוקת עולם למישנהו.

מפיץ שלום אויניס
העולם כולו בפניו

התקבל דיוויד כשחקן בסרט ישו כוכב עליון, המוסרט בארץ, ועומד להקליט כמה משיריו העוסקים גם הם כמובן, בשלום.

הווי

למי מותר

לעשן חשיש?

שלושת הצעירים שנעצרו עליידי הניידת ליד מועדון בר-בריס התל-אביבי, נחשדו עליידי השוטרים בעישון חשיש. מאחר שהחומר עצמו לא נמצא עליהם או במכוניתם, ערכה להם המישטרה בדיקה מיוחדת לדבר: אצבעותיהם נטבלו בכלור-רופורם.

תוצאות הבדיקה: על אצבעותיהם של שניים מהחשודים נתגלו סימני חשיש מעור-שן, על אצבעותיו של השלישי — עקבות חשיש לא שרוף, חשיש לפרופסור. במהלך משפטם של הצעירים, בפני שופט השלום הראשי בתל-אביב יעקב סגל, נאלץ מומחה התביעה, הד"ר זאב תור, להודות, לשאלות הסניגור, כי סימני חשיש לא שרוף יכולים להיובק בידי של אדם שלא החזיק כלל חשיש — רק כתוצאה מלחיצת יד של אדם שני, שהחזיק בחשיש.

במהשך לשאלות הסניגור, סיפר ד"ר תור על ניסוי שנערך במכון לרפואה מיש-פטית: בניסוי זה עישן אחד מאנשי המכון חשיש, ואחר נערכה בדיקה בכלורופורם בידיהם של נוכחים אחרים בחדר. חלקם שנעו בידי, חלקם שלא נעו. בתשובה ללחצו הנוסף של הסניגור, עור-רדהיין ישעיהו לויט, גילה ד"ר תור, באירצון בולט, גם את שמו של מעשן החשיש: פרופסור אפרים פישר, המומחה הראשי לרעלים של המכון לרפואה מיש-פטית.

בסיפור אחר שהתפרסם באירופה, הרג פינקל אדם בבגליה בקרבי-יריות. לשות-פיו בישראל הסביר פינקל לימים שזה היה שותף שלו שניסה לסדר אותו. לפי סיפור נוסף, היה מרגל ישראלי, שפעל בשורות השב. והסיפור האחרון, שפורסם בטלוויזיה הגרמנית, במיסגרת תוכנית על פושעים נמלטים, שצופי התוכנית מתבקשים לגי-סות לאתר אותם:

פינקל מבוקש עליידי גרמניה המערבית כחשוד במירמה של 15 מיליון מארקים. אחרי תוכנית שופולארית זו, חזר פינקל לישראל. היה זה ב-1968, אחרי 16 שנות הרפתקאות באירופה. בישראל, מצא את ידידו הוותיק, פיישי-טר, כשהוא כבר קציין-משטרה בכיר. פינקל התקשר עם מהנדס בשם היימן, ובעזרת היידע של היימן וכספו שלו, של פינקל, הקים את המפעל רס-טרום. כיום, טוען פינקל כי גילה שהיימן רימה אותו. בין השניים החלו בירורים אצל עורך-הדין שמואל תמיר, עורך-דינו של פינקל, והיימן עזב את המפעל.

במקומו לקח פינקל את אברהם חנן, קרוב-משפחתו שהתפרסם בשעתו כמהפנט ומרפא מכאובים בעזרת "ידי השמל". פינקל מינה את המומחה החשמלי ל-מנכ"ל החברה — ושוב גילה, לדבריו, שנפל בפח. "גם חנן רימה אותי. תתאום ראיתי שהוא התעשר בבת-אחת, החליף מכונית אחרי מכונית, לקח לו נהג צמוד, בגלל שאין לו רשיון נהיגה, לפני זה, מעולם לא היה לו כסף. בדקתי, וגיליתי שחסרים כספים בקופה. עשרות אלפי ל"י, למרות לחץ המשפחה, נאלצתי בסוף להי-גיש נגדו תלונה.

"עכשיו חנן, היימן והשותף השלישי, גרבו, עשו יד אחת נגדי להפיל אותי".

דו"ח

מזויף

את הגירסה השנייה של הפרשה סיפרו נפתלי היימן ואברהם חנן: "רס-טרום עומד בפני פשיטת רגל. יש לו חובות לספקים ושותפים לשעבר בי-סכום מיליון ורבע ל"י. פינקל משקר כשהוא טוען שהביא את הציוד למפעל מחו"ל. חוץ משני טרקטורים, כל הציוד הובא עליידי היימן.

"כדי למשוך את גבריאל גרוב להי-כנס לשותפות ולהשקיע כסף במפעל, הציג בפניו פינקל מחקר שנערך כביכול עליידי פרופסור ירוסלבסקי מהאוניבר-סיטה, שהצביע על מצבו המצויין של המפעל. אחרי שגרוב נפל בפח, גילה שותפו של פינקל, בן-דוב, שהוא זה שערך את המחקר."

"לפינקל לא היו שום כספים כשבא לארץ, טען היימן. הכל שקר. הוא הביא רק את המכונית מוצדט 300 המפוארת שלו. הוכחה: הוא לא קיבל מהאוצר מעמד של מפעל מאושר לרס-טרום, כי לא הצ-ליח להראות שהשקיע בו כספים שהביא. כל הפינקל הזה הוא בלוף אחד גדול."

אולי דבר אחד, לפחות, היה השבוע מעל לכל ספק: השערורייה שהצליח פינקל לפוצץ, בשורות משטרת ישראל — היתה אמיתית מאוד.

דיווחתי או למטה הארצי כי התקבלה אצלנו תלונה על מעילה בהיקף של 300 אלף ל"י, אולם לנו אין את האמצעים לספל בה, מפני שכל מאמצינו מרוכזים כיום בכיבוש שריפות. לא ידעתי אז אפילו על מעצרו של חנן אברהם, לא התעניינתי בתיק.

"בפעם השנייה נגעתי בפרשה כאשר נודע לי מהעיתונות כי אברהם חנן סיפר שניצב-מישנה רוט הזהיר אותו מראש על מעצרו. פניתי עם זה למטה הארצי. הפעם השלישית היתה כאשר הגיע אלי מכתב מגוף אזרחי."

ראיתי שהחקירה מכילה אלמנט לא טוב, והעברתי את החומר למטה. "יותר לא היה לי כל קשר עם הפרשה. יש לי הרושם הברור שמישהו מנסה להכניס אותי בכוח לעסק הזה."

פרטיזן, מברית

הרפתקן

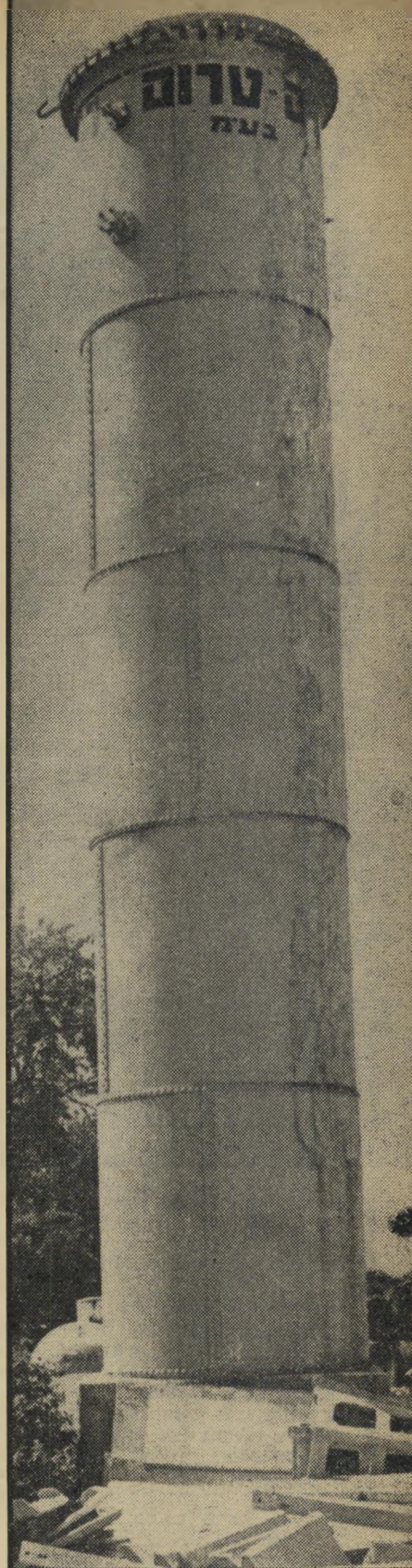
סיכסוך עסקיים בין שותפים הם עניין של יום יום. מה קרה הפעם, שסיכסוך כספי שיגרתי במפעל מלבסי קטן ואלמוני, חשף שחיתות במישטרה? התשובה לשאלה זו טמונה בדמיונותיהם של בעלי המפעל — ובראש וראשונה בזו של אברהם פינקל.

פינקל, (44) גיינאי ריון וממוצע-קומה, שבעיניו החתולות ניתן לראות שהוא יצליח להסתדר בכל מצב שהוא, הוא ידיד מילדות של רבי-פקד פיישר, השניים גדלו יחד בכפר אוקראיני נידח. לחמו יחד בשורות הפרטיזנים, במלחמת העולם. בתום מלחמת העולם, בשנים 46—47, עסק פינקל, לדבריו, בהברחת יהודים מאירופה החרה לארץ-ישראל, לדברי אחרים, עסק אז גם בהברחת אחרות. ב-48' הגיע לארץ, לחם במלחמת הי-עצמאות בשורות הגדוד השמיני המפורסם של חטיבת הנגב, היה אחד החבלנים הי-מצטיינים של היחידה.

ב-1952 יצא שוב לאירופה. "לעשות כסף", סיפר השבוע, בראיון ממושך עם כתב העולם הזה, "עסקתי בהברחות סי-גרות. מוזן, עברתי לגרמניה המזרחית. הרווחתי, עד שנתפסתי. ברחתי. המשכתי לנדוד באירופה."

פינקל מצטיין בכושר שיכנוע רב, ואפשר בקלות לראות אותו משכנע גרמני תם לקנות שטיח של 200 דולר ב-5,000 דולר, כששיתחים עתיקים בעלי ערך היסטורי. "אבל לא בארץ, מכרתי פינקל, "לא הייתי קדוש שם, באירופה. גנבתי, סידרתי את הגרמנים, עשיתי את זה כנקמה. הם רצחו את הורי, אולי רצחתי שם. שם, היה מותר, בישראל, לא." פינקל הספיק רבות באירופה. פעם הואשם בחדירה למחסני-הנשק הגרעיני של נאט"ו, קיבל עשרים שנה מאסר, עיר-ער, נידון לשנה וחצי בלבד. פעם אחרת התפוצצו ארבע ספינות מצריות, עמוסות ציוד צבאי, בנמל הולנדי. שוב האשימו את פינקל. מדוע דווקא אותו? "מצאו את המכונית שלי עליידי הנמל. אבל מישנהו גנב לי אותה."

(*) הכוונה למשרד החקירות מודיעין אזרחי, אליו פנו גרוב וחנן כדי שיהקור אודות יריבם, פינקל.

המפעל

מגדל המים של מפעל רמיטרום בפתח-תקווה, שהסיכסוך בו גרם לפרשה להתגלגל.

האיש והשלל
אברהם פינקל, השותף הבכיר של המפעל לבנייה טרו-חית רמיטרום, ליד מכונית המרצדס-300 ספורט אוטו-מטית שלו, שמחירה בארץ 150 אלף ל"י. שותפיו טענו כי, "זה השלל היחיד שהצליח פינקל להביא לארץ אחרי 16 שנה של ניהול עסקים מפוקפקים בארצות אירופה."

(המשך מעמוד 15)
ורודים יותר, כאשר היו טענות כי ניצב-מישנה רוט עשה מעשה חריג ביותר, הז' היר את חנן על מעצרו הממשמש ובא. רוט, לחגנתה, שירבב שם נוסף לפרשה — את זה של ניצב-מישנה שלוש — טען כי שלוש נתן לו את האוקיי. להת-ערב בפרשה.
ועדיין לא היה זה סופו של מחול-השרים. השם הבא שנגרר לעסק היה זה של סגן-ניצב עזרא גולדברג, מפקד משטרת מרחב המרכז.
היה זה כאשר פקד ליאופולד, לאחר שהושעה עקב התנהגותו בפרשת מעצרו של חנן, הטיח כי "מי שהיה צריך לדעת על המעצר הזה, ידע בדיוק מה התרחש." הוא התכוון לכך שכל אימת שמתבצע מעצר כלשהו במרחב המרכז, מגיע מיברק דיווח על כך לידי גולדברג.
הגיב השבוע גולדברג על הטענה כי בי-תחילה נתן גיבוי למעשי פיקודו, ליאור-פולד, ורק כאשר גבר הלחץ נסוג.
היה לי מגע עם כל הפרשה שלוש פעמים בלבד. לראשונה כאשר, נודע לי על התלונה שהגיש פינקל נגד שותפו.